

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan večer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ograke dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 20 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tiste dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopnje petit-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvoli frankovati. Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstr., upravljanje pa v približju. — Upravljanju naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Pozamezne številke po 10 h.

Upravljanja telefon št. 85.

Udarec za udarcem.

Mogočno in samozavestno se dvigajo kulturni narodi drug za drugim proti rimskemu klerikalizmu in pravo veselje je opazovati, s kako sveto vнемo in s kako oduševljenostjo se trudijo ti narodi, da se osvobode iz mnogostletnega jarma duhovskega ter si pribore pogoje srečnemu, zadovoljnemu in svobodnemu življenju. Svita se na vseh koncih.

Dogodki zadnjih dni kažejo zopet krepko napredovanje v tej smeri. Udarec za udarcem zadeva staro poslošč, imenovan klerikalizem. Seveda je pomisliti, da tako globoko ukoreninjenega zla ni mogoče izruvati kar čez noč, nego da je treba za to leta in leta.

Narod francoski je ta cilj dosegel. Zadnja faza velikega boja za osvobojenje države od cerkve je bila rešena ta teden. Vsa upanja klerikalizma, da pade ministrstvo, so se izjavilova. Zvesta načelu svobode je francoska vlada izvedla ločitev države od cerkve. Boj je šel za to, ali morajo občine prepustiti cerkev vsekemu duhovniku ali ne, in odločilo se je, da ne. Občine bodo torej lahko duhovniku, s katerim niso zadovoljni, duhovniku, ki zlorablja cerkev za politično agitacijo, odrekle porabo cerkve. To je velikanskega pomena, ker odslej škofje ne bodo več mogli imenovati duhovnikov čisto svojevoljno, kakor se godi pri nas, nego bodo morali upoštevati želje občin.

Na Francoskem je zdaj konec redovom; samostanov ni več, cerkvenih šol ni več, nego so šole državne in laiške, tako da duhovnik nima v njih ničesar več iskat, država ne plačuje več duhovnikov; zloraba vere in cerkve je onemogočena, zakaj duhovniku, ki bode zlorabljali spovednico in prižnico, se bo zabranila poraba cerkve.

Ker ima Francija že davno civilni zakon, je torej osvobojenje naroda in države od cerkve popolno.

Izvedeno je to osvoboje po načelu svobode. Država je iz spoštovanja do vsakega prepričanja poskrbela, da bodo verni katoličani lahko živeli po naukah svoje vere. Država je cerkev ohranila bogoslužju; nikomur se ne brani hoditi k maši in prejemati zakramente; nikomur se ne brani, da pusti svoje otroke krstiti in da se cerkveno poroči. Vsakemu je zagotovljena popolna svoboda.

Francoski narod si je z načinom, kako je izvedel ločitev države od cerkve, pridobil občudovanje vsega sveta in je vuovič pokazal, da koraka na čelu civilizacije.

Francoski zgled je vzbudil duhove tudi drugod. Na Italijanskem se je začelo močno protiklerikalno gibanje. Vlada, ki išče vedno, kako bi napravila most med Kvirinalom in Vatikanom, mu ni naklonjena, ali vzlič vladnemu odporu rase in se razširja protiklerikalno gibanje. 407 obletnika smrti Giordana Bruna, ki ga je rimski nestrnost postavila na grmado, ker ni veroval v brezmadežno spoznajte Matere božje, je dala povod za velikanske protiklerikalne demonstracije. Vatikan je zopet enkrat trepetal pred ljudstvom! Pri teh demonstracijah se je pokazalo, s kako elementarno silo zahteva ljudstvo, da se država osvobi cerkvenega jarma in prva posledica te demonstracije je predlog v državnem zboru italijanskem, naj se odpravi katehete iz šolo, ker spada verouk v cerkev, ne v šolo. Boj se pripravlja; kmalu bodo začeli pokati prvi topovi.

Tudi na Nemškem je zadel klerikalce ta teden velik udarec. Pri volitvah v državnem zboru so sicer klerikalci ohranili svoje mandate, a le vsled nerodne razdelitve volilnih okrajev. V državnem zboru pa se je takoj pri volitvi predsedstva pokazalo, da piha zdaj nov veter, da ima vlada na svoji strani večino, ki hoče vladati proti klerikalcem. Celih dvanajst let sem je bil predsednik nemškega državnega zbora klerikalec in tudi zdaj so klerikalci trdno upali, da kot naj-

številnejša stranka dobe mesto predsednika. Toda vlada je z večino vred hotela pokazati takoj iz začetka, da se bo na Nemškem vladalo proti klerikalcem. Večina ni dala klerikalcem nobenega zastopnika v predsedstvu in jih je potisnila v opozicijo. S tem je pokopan tudi tolerančni zakon, ki naj bi bil klerikalcem izročil šolstvo.

Tako zadeva klerikalce udarec za udarcem. Samo v Avstriji dvigajo še ošabno glave, a tudi tu pride še v doglednem času dan velikega boja za svobodo od klerikalizma.

Nagodba z Ogrsko.

Dunaj, 21. februarja. Cesar je sprejel danes v avdijenci ministrskega predsednika barona Becka, da poča cesarju, kako stališče zavzame avstrijska vlada glede reciprocite, kakršno je razlagal pl. Széll pri zakonu iz leta 1899. Krona se baje strinja s Széllovimi nazori.

Budimpešta, 21. februarja. V današnji seji gospodarskega odseka je izjavil minister Kossuth, da je vlada zato dala ogrski avtonomni carinski tarif v razpravo, ker se nagodbena pogajanja z Avstrijo vlečajo brez konca in kraja, da ni smeti dežele še dalje pustiti v taki negotovosti; nadalje pa tudi zato, ker mora Ogrska že vendar enkrat skleniti pogodbe z zunanjimi državami. Nagodbena pogajanja se zopet začno med obema vladama neposredno dne 28. t. m. Nadaljevala se bodo brez prekinjenja, dokler se ne dožene uspeh. Ogrska vlada hoče na vsak način, da se najpozneje do Velike noči doseže sporazumljene, ali pa se konstatuje, da je sporazumljene nemogoče. Za ta slučaj bo vlada do tedaj že imela avtonomni carinski tarif izgotovljen.

Ogrsko-hrvatski državni zbor.

Budimpešta, 21. februarja. Načni minister grof Apponyi je predložil zakonski načrt o regulaciji plač ljudsko-šolskemu učitelj-

stvu in o nadzorovanju državnih ljudsko-šolskih učiteljev. Zbornica je pozdravila načrt s ploskanjem. Potem je zbornica nadaljevala podrobno razpravo o zavarovanju obrtnih, tovarniških in trgovskih uslužencev za slučaj bolezni ali nezgod. Zakon je bil sprejet v drugem branju. Državni tajnik Popovics je napovedal reformo rudarskega zakona.

Dogodki na Rusku.

Petrograd 21. februarja. Dosedaj je izvoljenih 355 poslancev v državno dumo, in sicer 62 monarhistov, 28 zmernih, 221 levičarjev, 44 nacionalistov. Med levičarji je 59 kadetov, 27 pristašev delavske stranke, 36 socialnih demokratov in 7 socialistov revolucionarjev. Vseh poslancev državne dumy je 524, potem takem je še voliti 169 poslancev, a že iz dodedanjih volitev je jasno, da dobi oponicija večino, in sicer ima že sedaj štiri petine vseh mandatov.

Zadnje dni je bil v Carskem selu važen ministrski svet, ki je se stalil besedilo za prestolni govor, s katerim se otvoril dumski. Prestolni govor je kratek ter se bavi le z najvažnejšimi zakonodajnimi posli bodoči dumy. Ni še gotovo, ali prečita prestolni govor car sam.

Odesa, 21. februarja. V Sevastopolju je sredi mesta nekdo vrgel bombo na policijskega komisarja, ki je bil hudo ranjen. Tudi več pasantov je bilo ranjenih. Napadalec je pobegnil.

V Baku se nadaljujejo poulični boji. Včeraj so se zgrabile razne politične stranke na ulicah s puškami in revolverji. Oblasti in vojaštvo je brez moči. Tatari so oplenili več armenskih hiš pri belem dnevu.

Razoroženje na mirovni konferenci v Haagu.

London, 21. februarja. Vsled izjave ruskega državnega svetnika Martensa, so Nemčija, Francija in Rusija mnenja, da vprašanje o razoroženju še ni zrelo, in da

tudi omejitev razoroženja še ne more priti praktično v poštev. Mednarodni razsodiščni in mirovni odbor je vsled tega pisal angleškemu ministrskemu predsedniku Campbell-Bannermanu, naj angleška vlada deluje na to, da se razoroženje vendar vzame v program konference. Campbell-Bannerman je odgovoril, da angleški vladi uradno še ni ničesar znanega, da bi bile omenjene vlade proti razoroženju. On vztraja pri svojem mnenju, da se o razoroženju, ako le mogoče, mora razpravljati na prihodnjih konferencih v Haagu.

Boj med republikama Nikaragua in Honduras.

London, 21. februarja. Armada republike Nikaragua koraka v notranje pokrajine Hondurus. Pri Portello del Espino je bila bitka, v kateri so bile poražene nikaragviske čete, a v boju je padel tudi poveljnik hondurskih čet, general Carcemo.

Dopisi.

Z Bledu. V št. 33 „Slov. Naroda“ je priobčen z Bledu dopis „Burna občaja“. Namen tega dopisa je delati javno mnenje proti meni, zato je tudi tako prikrojen. Kake priprave so se delale za to sejo, niti ne omenim ne, lako pa trdim, da ne povsem dostojne. Tudi o točki: volitev članov v krajni šolski svet raje molčim, čeprav je bila stvar nekoliko drugačna. Pač pa moram k stavku: „Nadučitelj Rus se je kajpada odtegnil tej seji, saj se je šlo za korist njegovih kolegov ... itd.“

Z Bledu. V št. 33 „Slov. Naroda“ je priobčen z Bledu dopis „Burna občaja“. Namen tega dopisa je delati javno mnenje proti meni, zato je tudi tako prikrojen. Kake priprave so se delale za to sejo, niti ne omenim ne, lako pa trdim, da ne povsem dostojne. Tudi o točki: volitev članov v krajni šolski svet raje molčim, čeprav je bila stvar nekoliko drugačna. Pač pa moram k stavku: „Nadučitelj Rus se je kajpada odtegnil tej seji, saj se je šlo za korist njegovih kolegov ... itd.“

Razoroženje na mirovni konferenci v Haagu.

London, 21. februarja. Vsled izjave ruskega državnega svetnika Martensa, so Nemčija, Francija in Rusija mnenja, da vprašanje o razoroženju še ni zrelo, in da

Gospod nadporočnik, si še premalo časa pri našem polku, da bi poznal razmere, odkriva Lorich. Tudi Ralf je komaj eno leto v tem gnezdu. Služboval je preje v civiliziranih krajih in dospel v polk z najboljšim pismom. Civilnih ljudi ni takih tukaj, da bi se moglo z njimi občevati; erarične škatle pa, kakor več, gospod nadporočnik, itak nikomur ne ugajajo. Tako se je vrgel Ralf najprej v igro. Toda, temperamenten, kakor je, ni mogel dolgo čepeti pri kartah in vdal se je pijači. Sedaj pije in pije, da je že skoro blažen. Sreča, da ima od doma dovolj denarja. V svoji pijačnosti je dobil nekje to babo, ki je žena nekega oguščarja, ki je sedaj na Dunaju v živinodravniški šoli. Ona ga ljubi, toda on jo zaničuje; obiskuje jo pa vendar, kadar je pijan. Ker ji pa v svoji pijanosti vzlič vsem dokazom njene ljubezni večkrat pokaže svoje zaničevanje, mu ona v svoji jezi napravlja dostikrat take scene, kakor danes. Ko se ji pa jeza poleže, jo zopet stara zaljubljena kočila. Nekoč je že bil Ralf radi nje v preiskavi častnega sodnika, a stvar se je še dovolj mirno rešila. Današnja reč pa mu zna zaviti vrat, ako se zve.

Gospod nadporočnik, si še premalo časa pri našem polku, da bi poznal razmere, odkriva Lorich. Tudi Ralf je komaj eno leto v tem gnezdu. Služboval je preje v civiliziranih krajih in dospel v polk z najboljšim pismom. Civilnih ljudi ni takih tukaj, da bi se moglo z njimi občevati; erarične škatle pa, kakor več, gospod nadporočnik, itak nikomur ne ugajajo. Tako se je vrgel Ralf najprej v igro. Toda, temperamenten, kakor je, ni mogel dolgo čepeti pri kartah in vdal se je pijači. Sedaj pije in pije, da je že skoro blažen. Sreča, da ima od doma dovolj denarja. V svoji pijačnosti je dobil nekje to babo, ki je žena nekega oguščarja, ki je sedaj na Dunaju v živinodravniški šoli. Ona ga ljubi, toda on jo zaničuje; obiskuje jo pa vendar, kadar je pijan. Ker ji pa v svoji pijanosti vzlič vsem dokazom njene ljubezni večkrat pokaže svoje zaničevanje, mu ona v svoji jezi napravlja dostikrat take scene, kakor danes. Ko se ji pa jeza poleže, jo zopet stara zaljubljena kočila. Nekoč je že bil Ralf radi nje v preiskavi častnega sodnika, a stvar se je še dovolj mirno rešila. Današnja reč pa mu zna zaviti vrat, ako se zve.

Gospod nadporočnik, si še premalo časa pri našem polku, da bi poznal razmere, odkriva Lorich. Tudi Ralf je komaj eno leto v tem gnezdu. Služboval je preje v civiliziranih krajih in dospel v polk z najboljšim pismom. Civilnih ljudi ni takih tukaj, da bi se moglo z njimi občevati; erarične škatle pa, kakor več, gospod nadporočnik, itak nikomur ne ugajajo. Tako se je vrgel Ralf najprej v igro. Toda, temperamenten, kakor je, ni mogel dolgo čepeti pri kartah in vdal se je pijači. Sedaj pije in pije, da je že skoro blažen. Sreča, da ima od doma dovolj denarja. V svoji pijačnosti je dobil nekje to babo, ki je žena nekega oguščarja, ki je sedaj na Dunaju v živinodravniški šoli. Ona ga ljubi, toda on jo zaničuje; obiskuje jo pa vendar, kadar je pijan. Ker ji pa v svoji pijanosti vzlič vsem dokazom njene ljubezni večkrat pokaže svoje zaničevanje, mu ona v svoji jezi napravlja dostikrat take scene, kakor danes. Ko se ji pa jeza poleže, jo zopet stara zaljubljena kočila. Nekoč je že bil Ralf radi nje v preiskavi častnega sodnika, a stvar se je še dovolj mirno rešila. Današnja reč pa mu zna zaviti vrat, ako se zve.

Gospod nadporočnik, si še premalo časa pri našem polku, da bi poznal razmere, odkriva Lorich. Tudi Ralf je komaj eno leto v tem gnezdu. Služboval je preje v civiliziranih krajih in dospel v polk z najboljšim pismom. Civilnih ljudi ni takih tukaj, da bi se moglo z njimi občevati; erarične škatle pa, kakor več, gospod nadporočnik, itak nikomur ne ugajajo. Tako se je vrgel Ralf najprej v igro. Toda, temperamenten, kakor je, ni mogel dolgo čepeti pri kartah in vdal se je pijači. Sedaj pije in pije, da je že skoro blažen. Sreča, da ima od doma dovolj denarja. V svoji pijačnosti je dobil nekje to babo, ki je žena nekega oguščarja, ki je sedaj na Dunaju v živinodravniški šoli. Ona ga ljubi, toda on jo zaničuje; obiskuje jo pa vendar, kadar je pijan. Ker ji pa v svoji pijanosti vzlič vsem dokazom njene ljubezni večkrat pokaže svoje zaničevanje, mu ona v svoji jezi napravlja dostikrat take scene, kakor danes. Ko se ji pa jeza poleže, jo zopet stara zaljubljena kočila. Nekoč je že bil Ralf radi nje v preiskavi častnega sodnika, a stvar se je še dovolj mirno rešila. Današnja reč pa mu zna zaviti vrat, ako se zve.

Gospod nadporočnik, si še premalo časa pri našem polku, da bi poznal razmere, odkriva Lorich. Tudi Ralf je komaj eno leto v tem gnezdu. Služboval je preje v civiliziranih krajih in dospel v polk z najboljšim pismom. Civilnih ljudi ni takih tukaj, da bi se moglo z njimi občevati; erarične škatle pa, kakor več, gospod nadporočnik, itak nikomur ne ugajajo. Tako se je vrgel Ralf najprej v igro. Toda, temperamenten, kakor je, ni mogel dolgo čepeti pri kartah in vdal se je pijači. Sedaj pije in pije, da je že skoro blažen. Sreča, da ima od doma dovolj denarja. V svoji pijačnosti je dobil nekje to babo, ki je žena nekega oguščarja, ki je sedaj na Dunaju v živinodravniški šoli. Ona ga ljubi, toda on jo zaničuje; obiskuje jo pa vendar, kadar je pijan. Ker ji pa v svoji pijanosti vzlič vsem dokazom njene ljubezni večkrat pokaže svoje zaničevanje, mu ona v svoji jezi napravlja dostikrat take scene, kakor danes. Ko se ji pa jeza poleže, jo zopet stara zaljubljena kočila. Nekoč je že bil Ralf radi nje v preiskavi častnega sodnika

občino naročati in predajati šolske potrebuščine. To sem storil in račun Vam je bil vedno na razpolago. Ali ste ga mar kdaj zahtevali? Ali Vam ga nisem že pri neki seji krajnega šolskega sveta ponudil? Ali ste mi za te sitnosti dali kak vinar? Ali sem si morebiti kak vinar sam prilastil? Ali je bilo treba za to občinskega sklepa, da se od mene zahteva račun? Na vse to Vam rečem: ne. Ko bi bili Vi to točko dejali na dnevnih redih, bi se jaz nikakor ne bil odtegnil seji, ampak Vam bi bil ta račun predložil. Jako pametno ste to vprizorili in kdor bere ta Vaš dopis, si lahko misli, da sem se jaz branil račun dali ali da sem s tem sebi v prid gospodaril. V prihodnje na take napade v časnikih ne bom odgovarjal. Ako se kaj pregrešim, saj veste, kje se toži, kar ste letos že mnogokrat dokazali. Slednjič še, zakaj to sejo imenujete burno? Saj sami pravite, da se je po mojem odhodu vršilo vse lepo mirno; jaz pa sem odšel, predno se je še prva točka dnevnega reda pričela. Ne zamenjajte resnice z neresnicami!

Fr. Rus,
nudučitelj.

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Seja dne 21. februarja.)

Sejo je otvoril predsednik gosp. Josip Lenarčič ter pozdravil vladnega svetnika dr. Kulavice za kot vladnega zastopnika. Zapisnik zadnje seje se je odobril brez debate. Za verifikatorje sejnegaa zapisnika je imenoval predsednik zbor. svetnika Schreyja in Velkavrh.

Nato je predsednik poročal, da je račun za l. 1905, vladu potrdila, takisto tudi proračun za l. 1907.

Zbornica se je obrnila v zadavi ustanovitve instituta za pospeševanje obrta na trgovsko ministerstvo za podporo. Ministerstvo je odgovorilo, da subvencije za l. 1907. ne more več dovoliti, ker se v proračunu za letos še ni sprejela dotednica postavka. Če pa bodo lokalni faktorji dovolili primerno podporo, je tudi ministerstvo pripravljeno, da se sprejme v prihodnjem proračun primerni znesek kot podpora. Obrtno pospeševalni urad na Dunaju je objabil, da bo zbornico podpiral pri snovanju enakega zavoda z dejanjem in nasvetom. Mestni občinski svet ljubljanski je dovolil za zavod 3000 K podpore pod pogojem, da dovoli država najmanj 10.000 K subvencije in da se institut oživotvori že v drugi polovici tekočega leta.

Letos se prredi na Kranjskem 6 mojstrskih tečajev.

Poročilo se je odobrilo brez razprave.

V predsedstvenem poročilu je naglašal g. predsednik, da je bilo preteklo leto za trgovino in obrt velikega pomena. Uvedli so se novi carinski zakoni, ki so stopili v veljavo z mesecem marcem: ti zakoni nudijo trgovstvu in obrti dokaj ugodnosti, a so povzročili precej neprilik. Nato se je govornik dotaknil trgovinskih pogodb s tujimi državami, ki imajo veljati do l. 1917. Do tega leta je tudi zagotovljena carinska zveza naše državne polovice z Ogrsko; preko tega termina pa se bo težko dala obdržati carinska zveza, glede katere se je tudi pri nas že pojavilo prepričanje, da bi bilo v gospodarskem očiru bolje, ako se ji enkrat odločno napravi konec in se s tem odpravi za vselej ona negotovost v razmerju med Avstrijo in Ogrsko, ki toliko škoduje gospodarskemu razvoju zlasti tostranske državne polovice.

— Kaj je bilo torej doma? Kako si ga našel? vpraša Miletič.

— Popolnoma gol je ležal na postelji in držal sabljo v rokah ter prav sladko spal. Dolgo sem se trudil, predno sem ga vzbudil, obleklet ter spravil v voz in domov. Ognjičarjevi ženi je bilo že žal, da je prišla v vojaščino in na kolenih me je prosila, naj ga ne naznamim. Jutri pride k tebi prosi.

— Midva molčiva o tem, kaj ne tovariš Lorich? pravi Miletič.

— Midva molčiva, pravi Lorich.

— Pojdina k Ralfu!

* * *

Ko sta prišla častnika k Ralfu, je ravno pisal dolgo pismo. Zraven častnika je ležal revolver,

Čez pol ure sta se odslovila od njega in Ralf je rekel:

— Oprostita mi, tovariša, nepriči, ki sem jih vama napravil. Moje življe je izgubljeno, in danes se obsodim sam.

* * *

Toda ni se odsobil.

Ko se je čez pol leta izvedelo o tej zadavi, je bil poročnik Ralf predstavljen v drugi konec monarhije.

Čast njegova je bila — rešena.

Strahovalci dveh kron.

Zgodovinska povest.

(Dalej.)

Otok Antykitira je bil v 16. stoletju slabo obvljden. Vojvoda Dall Ferro ni bil samo lastnik vse zemlje, ki so jo prebivalci obdelavali kot tlačani, nego tudi neodvisni vladar. Samo v revnem mestecu, ki je ležalo pod vojvodskim gradom, je stanovalo nekaj sto priseljencev, ki so se bavili s trgovino in z obrtnostjo in ki so, karor tedaj malone vsi prebivalci obmorskih krajev, imeli tajne zveze s pirati. Naravno je, da so bili tudi ljudje zelo veseli poroke vojvodinje Asunte s sinom piratskega poglavarja, zakaj pričakovali so, da postane zdaj Antykitira znamenito zavetišče piratov in da bodo sami imeli priliko, s kupovanjem in prodajanjem piratskega plena obogateti tako, karor so v istem stoletju obogateli beneški trgovci in Famagusti na Cipru. Kaj čuda, da so ti ljudje z največjim hrupom praznovali poroko hčere svojega vladarja s sinom piratskega kralja.

Iz tega veselja jih je pozno počeli vzbuditi nenavaden žum. Šuli so

ŠL

Predsednik je poudarjal, da doležje še ni bilo mogoče doseći stalnih trgovinskih pogodb z balkanskimi državami, ter izrekel svoje občuvanje, da še carinski konflikt s Srbijo še vedno ni končan, kar občutno škoduje avstrijski industriji in trgovini, ki jih je vse uveljavljenja avtomognega tarifa onemogočen vsak premet s sosednjo kraljevino.

V parlamentu se je preteklo leto sklenilo več važnih zakonov, ki so zlasti za trgovino in obrt velikega pomena. V tem oziru je omeniti zakon o družbah z omejeno zavezavo, škovni zakon in reformo obrtnega reda. V preteklem letu je zbornica sklenila o vladi zahtevati, da nastavi za Krajanjsko posebnega obrtnega instruktorja. Koncem leta je vlada izdala naredbo, s katero je občutno zvišala poštno in telefonske pristojbine. Zvišanje teh pristojbin je zadealo najbolj trgovce in obrtnike, ki so takoj protestirali proti temu, toda žal v bistvu brez vsakega uspeha.

Na političnem polju se je lani izvršil dalekosežen preokret. V parlamentu se je sprejela volilna reforma, ki je odpravila kurialni sistem in slovi na načelu splošne in enake volilne pravice. S tem je izgubilo mnogo trgovinskih zbornic svoje zastopstvo v parlamentu.

Kranjska trgovska in obrtna zbornica s tem ni bila prizadeta, ker ni volila svojega poslanca, pač pa so bili z odpravo mestnih volilnih okrajev tangirani interesi trgovstva in obrtništva, ki biva večinoma po mestih in trgih. Zato je poslala vladu peticijo, naj se poleg Ljubljane ustavita še dva mestna volilna okraja. Zbornica se je pridružila drugim trgovskim komoram, ki so poslale vladu vlogo, naj se jim da primerno zastopstvo v gospodski zbornici.

Govornik je nato podal podrobno sliko zborničnega delovanja v lanskem letu, naznani, da prične urad na pospeševanje obrti poslovati, čim dež. zbor dovoli primerno podporo, ter končal svoja izvajanja z zagotovilom, da je finančni položaj zbornice ugoden, ker so doklade za 1335 K presegla proračunjeno vstopo. Poročilo se je brez debate vzelo na znanje.

Zbornični tajnik g. dr. V. Murnik je poročal o zborničnem delovanju v času od 18. novembra 1906 do 18. februarja t. l. V tem času je došlo zbornici 1190 dopisov. Zbornica je sodelovala pri sestavi našlovne knjige hotelov in podpirala akcijo celovške trgovske zbornice glede gostilniških trafik. Avstro-ogrška banka, da bi se menice, kakor preje, protestirale šele drugi dan po dospetku, se je soglasno sprejel.

Glede zvišanja telefonskih pristojbin je vložil zbor. svet. g. C. Pirca predlog zbor. svet. g. Fr. Kraigherja, naj se naprosi Avstro-ogrška banka, da bi se menice, kakor preje, protestirale šele drugi dan po dospetku, se je soglasno sprejel.

Nato so sledile volitve predsednika, podpredsednika, provizoričnega predsednika in treh računskih predsedovalcev.

Predsednik je imenoval za skrutinatore zbornične svetnike gg. C. Pirca in Šublja.

Pri volitvi predsednika je bilo oddanih 16 glasov. Izvoljen je bil za predsednika dosedanji predsednik g. Jos. Lenarčič z 11 glasovi. Dočim je dobil 5 glasov gosp. Fran Kollmann. Za podpredsednika je bil izvoljen gosp. Fran Kollmann, 1 glas pa je dobil zbor. svet. gosp. Fr. Hren. Za provizoričnega predsednika je bilo oddanih 16 glasov.

Od teh jih je dobil 9 dosedanji predsednik gosp. Fr. Hren, 4 zbor. svet. g. Iv. Mejač, 1 glas zbor. svet. Baumgartner, 2 glasovnici ste pa bili prazni. Za novega predsednika je bil torej izvoljen g. Fran Hren.

Za računske preglednike so bili izvoljeni na predlog zbor. svet. gosp. Pirca z vzklikom zbor. svetnika gg. V. Rohrmann, Iv. Mejač in P. Velkavrh.

Na predlog zbor. tajnika g. dr. V. Murnika sta bila izvoljena za zbor. zastopnika pri komisionalnih obravnava radi zagotovitve vojaških naturalnih potrebščin dosedanja zastopnika gg. V. Majdič in Iv. Schrey.

Nato je dovoljeno na predlog istega poročevalca se je dovoljeno podpora trgovskemu društvu „Merkurju“ 500 krov, zvezki kranjskih obrtnih zadrug pa izjemoma 200 krov.

Rekrezur „Hranilnice in posojilnice“ na Vrhniku zoper predpis 4% zbornične doklade se je na predlog tajnika g. dr. V. Murnika odklonil.

Nato je poročal zbor. tajnik g. dr. V. Murnik o dopisih kranjskega dež. odbora in dež. vlade o višji trgovski šoli v Ljubljani.

Dež. odbor je z dopisom z dne 5. nov. l. 1. odobril načrt organizacijskega načrta za višjo trgovsko šolo, izrazil svoje pomisleke proti preveliki množini obveznih predmetov in proti temu, da bi se absolventi meščanskih šol sprejemali samo proti posebnemu sprejemnemu izpitu, sicer pa dovolil primočno podporo. Ti pomisleki so se uvaževali in predsedstvo je predložilo dopis dež. odbora vladu s prošnjo, naj bi pri ministrstvu izposlovala končno rešitev te zadeve. Dež. vlada je nato odgovorila, da ni v položaju, v tem oziru intervenirati pri ministrstvu, dokler se obč. svet ljubljanski definitivno in konkretno ne izreče glede podpore temu zavodu.

Treba se bode torej obrniti na občinski svet ljubljanski s prošnjo, naj čim preje sklep o podpori, ki jo namerava nakloniti novemu učnemu zavodu.

O napravi telefonskega omrežja na Gorenjskem je poročal zbor. svet. g. C. Pirca. Soglasno se je sprejel njegov predlog, naj zbornica napravi vse potrebne korake, da se zgradi telefonsko omrežje na Gorenjskem do Belce peči in preko Jesenic do Celovca in naj postopa glede na zadnje imenovane proge v sporazumu s celovško zbornico.

Samostojni predlog zbor. svet. g. Fr. Kraigherja, naj se naprosi Avstro-ogrška banka, da bi se menice, kakor preje, protestirale šele drugi dan po dospetku, se je soglasno sprejel.

Glede zvišanja telefonskih pristojbin je vložil zbor. svet. g. Iv. Mejač samostojni predlog ter predlagal, naj se zbornica odločno izreče proti zvišanju telefonskih pristojbin ter o tem obvesti ministerstvo s prošnjo, naj te pristojbine zniža.

O prošnji dež. zveze za pospeševanje prometa tujev za podporo je poročal zbor. svet. g. A. Ditrich, ki je nasvetoval 300 K subvencije. Zbor. svet. g. Kregar je priporočal, naj se zvezzi dovoli 500 K podpore. Obvezljivo je poročevalčev predlog.

O prošnji za podporo v predstevi knjigovodskega tečaja v Krškem je referiral zbor. tajnik gosp. dr. V. Murnik. Dovolila se je podpora do najvišjega zneska 50 K. Javni seji je nato sledila tajna.

Zakon o zavarovanju privatnih uradnikov.

Kakor znano, stopi dne 16. decembra 1908 v veljavo zakon o zavarovanju privatnih uradnikov. Dolgo se je delalo na to, srčna želja vseh in-

terentov je bila in tudi velika potreba da se vendar enkrat poskrbi za starost privatnih uradnikov in za nekake gotove dohodke njihovih rodin — vendar pa je ta zakon, kjer si ga natančuje ogleda, velikansko breme za uslužbence, za podjetja in za tvrdke — rečem tako breme, da ga bodo težko zmagovali plačevalci.

Že v razlagi k § 31. tega zakona, ki govori o dokupu prispevnih mesecev tedaj o dplačilu, čitamo:

„Ker mora celo dokupno vstočno plačati zavarovanec, prispevki pa so v razmerju s postavnim prejemkom zelo visoki, ne bo imela ta doloba za nakup večjega števila delavnih let nikdar praktičnega posameznika.“

V tem se tedaj že od onih samih, ki so zakon tvorili, priznava, da so prispevki v razmerju s prejemkom jake in ne nujno konveniente.

Da si napravimo sliko o tem zavarovanju, je treba, da si napravimo pred vsem sestavek, v kakšnem razmerju so plače napram morebitnim premijam, invaliditetnim in penziskim rentam itd.

Celo zavarovanje je razdeljeno v šest razredov po visokočini plačil:

terentov je bila in tudi velika potreba da se vendar enkrat poskrbi za starost privatnih uradnikov in za nekake gotove dohodke njihovih rodin — vendar pa je ta zakon, kjer si ga natančuje ogleda, velikansko breme za uslužbence, za podjetja in za tvrdke — rečem tako breme, da ga bodo težko zmagovali plačevalci.

Že v razlagi k § 31. tega zakona, ki govori o dokupu prispevnih mesecev tedaj o dplačilu, čitamo:

„Ker mora celo dokupno vstočno plačati zavarovanec, prispevki pa so v razmerju s postavnim prejemkom zelo visoki, ne bo imela ta doloba za nakup večjega števila delavnih let nikdar praktičnega posameznika.“

V tem se tedaj že od onih samih, ki so zakon tvorili, priznava, da so prispevki v razmerju s prejemkom jake in ne nujno konveniente.

Da si napravimo sliko o tem zavarovanju, je treba, da si napravimo pred vsem sestavek, v kakšnem razmerju so plače napram morebitnim premijam, invaliditetnim in penziskim rentam itd.

Celo zavarovanje je razdeljeno v šest razredov po visokočini plačil:

razred plačila	z letno plačilo § 3	premija za 12 mesecev	temeljni znesek odnosno mesečna zavarovanja	avg. renta po uradniku	članek 17. mesečna zavarovanja
I.	K 600—900</td				

Prof. Pavlov je dokazal

da je zdrav tek prvi in najmočnejši pospešilec sekretorskih želodčnih živev. Odlično želodec krepčajoče in slast zbujoče vplivajo Bradjeve želodčne kapljice. Preizkušeno sredstvo ob premajhn slasti, napetosti, gorečici, preveliki tvoritvi kisline, glavobolu, želodčnih bolezni, motenju prebave in njih posledicam. Dobiva se v lekarah. C. Brady, lekar na Dunaju I., Fleischmarkt 1—386 razpoljila 6 stekl. za 5 K, 3 dvojnate steklenice za 4 K 50 h franko. 1

Umrli so v Ljubljani

Dne 20. februarja: Jožeta Lenič, delavčica hči, 10 let, Ilovica 7. Meningitis. — Lovreno Ožbolt, poštni kapec, 40 let. Radeckega c. 11. Jotika.

Borzna poročila.

Ljubljanska Kreditna banka v Ljubljani. Uradni kurz dun. borze 22 februarja 1907.

Naložbeni depozit Dejan Biago

12% majška renta 99.05 99.5
42% srebrna renta 10.10 100.80
4% avstr. kronska renta 99.05 99.25
4% zlata 117.20 117.40
4% ogrska kronska renta 95.35 95.55
4% zlata 113.95 114.15
4% posojilo, dež. Kranjske 99.10 100.10
4% posojilo mesta Spiljet 104.50 101.60
4% Zadar 99.85 100.85

41/2% boz-herc. želodčni posojilo 1902 . . . . . 99.75 100.75
4% češki dež. banka k. e. 99.75 100.75
4% zast. pisma gal. det. hipotečne banke 99.40 99.60

41/2% pešt. kom. k. o. 100.25 101.25
10% pr. 106.50 107.50
41/2% zast. pisma Innerst. hranilnic . . . . . 100— 101—
41/2% zast. pisma ogr. centr. dež. hranilnic . . . . . 100— 101—

41/2% z. pis. ogr. hip. ban. obli. ogr. lokalnih žel. leznic d. dr. . . . . 100— 100.20
41/2% obli. češke ind. banke . . . . . 100— 101—
4% prior. lok. želaz. Trst . . . . . 100— 100—
4% prior. dolenskih žel. . . . . 100— 100—
4% prior. juž. žel. kup. 1/4% . . . . . 100— 100—
41/2% avstr. pos. za žel. p. e. . . . . 100— 100—

Šrcke . . . . . 155— 157—
. od l. 1860 . . . . . 266— 28—
. . . . . 151.50 153.50
. zem. kred. i. emisije . . . . . 270— 280—
. H. . . . . 281— 291—
. ogrska hip. banke . . . . . 23— 268—
srbske à frs. 10% turške . . . . . 100— 103—
175.75 176.75

Basiliška srčke 22.25 24.25
Kreditne . . . . . 445— 455—
Inomoske . . . . . 77— 90—
Krakovske . . . . . 93— 101—
Ljubljanske . . . . . 56— 83—
Avstr. dež. kriza 46.50 48.60
Ogr. . . . . 28— 30—
Rudofove . . . . . 56— 60—
Salcburške kom. . . . . 82— 92—
Dunajske kom. . . . . 497— 507—

Dejinske 164.25 165.25
Južne železnice 684.60 685.60
Državne železnice . . . . . 1763— 1773—
Avstr.-ogrskie bančne dež. . . . . 884— 885—
Avstr. kreditne banke 837.50 8.50
Zivnostenske . . . . . 244.50 246—
Premogok v Mostu (Bršl.) . . . . . 767— 773—
Alpinske montane 625.25 626.25
Praške žel. ind. dr. . . . . 2666— 2676—
Gima-Murányi 572.50 573.50
Trbovlejske prem. družbe . . . . . 287— 291—
Avstr. oročne tovr. družbe . . . . . 563— 567—
Češke sladkorne družbe . . . . . 144— 148—

Venecia 11.36 11.40
20 franki 19.11 19.18
20 marka 23.60 23.68
20 versteine 24.05 24.11
Marka 117.60 117.80
Ladič bankovce 95.40 95.60
250 . . . . . 2.52 2.58
500 . . . . . 4.94 5

Zitne cene v Budimpešti. Dne 22. februarja 1907.

Terminal.

Pšenica na april . . . . . 50 kg K 7.51
. . . . . 1. oktober 7.84
Rž . . . . . 50 . . . . . 6.83
Koruzna . . . . . 50 . . . . . 5.21
. . . . . maj . . . . . 50 . . . . . 5.35
. . . . . juli . . . . . 50 . . . . . 5.35
Ovce . . . . . april . . . . . 50 . . . . . 7.47

Efektiv.

Nespremenjeno.

Meteorologično poročilo.

Vrh nad morjem 662 Srednji zračni tlak 736.0 mm.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
21. 9. av.	721.3	1.8	sr. svzh. sk. oblačno	
22. 7. zj.	25.7	7.4	brezvetreno megla	
. 2. pop.	726.7	10	sl. ljjvzb. jašno	

Srednja včerajšnja temperatura: -0.6° normal: 0.4°. — Padavina v mm 6.0.

Zahvala.

Za blagohotno in iskreno srečanje ter vsako dobrotno pomoč v bolezni rajne.

ANE GREGOREC

ter za obilo udeležbo pri njenem pogrebu se iskreno zahvaljujemo vsem prijateljem, znancem, prijateljicam in znankam. Posebno se pa zahvaljujemo za podarjeni venec občinskim odbornikom.

Bog jim povrni!

Zalužodi ostali.

„Leander“

Pismo leži na pošti.

580-1

Snažno stanovanje

(soba in kabinja) se šteče za takoj ali majev termin.

612-2

Poudabe pod „Mirna stranka št. 20“ Ljubljana, poste restante.

Panorama kosmorama

Dvorski trg št. 3 pod „Narodno kavarno“.

Od 17. februarja do 23. februarja 1907

Centralna Amerika.

Pristni dobri

brinjevec

se dobi pri 60.6

L. ŠEBENIKU v Spod. Šiški.

Oglas.

Podpisano društvo še

učitelja godbe.

Plača po dogovoru. Solisti na

kraljini rog ali euphonisti imajo prednost.

Informacije daje in sprejema po-

nudbe: Glasbeno društvo „Sokol“

v Bužetu, Istra.

637-1

Plača po dogovoru. Solisti na

kraljini rog ali euphonisti imajo prednost.

Informacije daje in sprejema po-

nudbe: Glasbeno društvo „Sokol“

v Bužetu, Istra.

637-1

Plača po dogovoru. Solisti na

kraljini rog ali euphonisti imajo prednost.

Informacije daje in sprejema po-

nudbe: Glasbeno društvo „Sokol“

v Bužetu, Istra.

637-1

Plača po dogovoru. Solisti na

kraljini rog ali euphonisti imajo prednost.

Informacije daje in sprejema po-

nudbe: Glasbeno društvo „Sokol“

v Bužetu, Istra.

637-1

Plača po dogovoru. Solisti na

kraljini rog ali euphonisti imajo prednost.

Informacije daje in sprejema po-

nudbe: Glasbeno društvo „Sokol“

v Bužetu, Istra.

637-1

Plača po dogovoru. Solisti na

kraljini rog ali euphonisti imajo prednost.

Informacije daje in sprejema po-

nudbe: Glasbeno društvo „Sokol“

v Bužetu, Istra.

637-1

Plača po dogovoru. Solisti na

kraljini rog ali euphonisti imajo prednost.

Informacije daje in sprejema po-

nudbe: Glasbeno društvo „Sokol“

v Bužetu, Istra.

637-1

Plača po dogovoru. Solisti na

kraljini rog ali euphonisti imajo prednost.

Informacije daje in sprejema po-

nudbe: Glasbeno društvo „Sokol“

v Bužetu, Istra.

637-1

Plača po dogovoru. Solisti na

kraljini rog ali euphonisti imajo prednost.

Informacije daje in sprejema po-

nudbe: Glasbeno društvo „Sokol“

v Bužetu, Istra.

637-1

Plača po dogovoru. Solisti na

kraljini rog ali euphonisti imajo prednost.

Informacije daje in sprejema po-

nudbe: Glasbeno društvo „Sokol“

v Bužetu, Istra.

637-1

Plača po dogovoru. Solisti na

kraljini rog ali euphonisti imajo prednost.

Informacije daje in sprejema po-

nudbe: Glasbeno društvo „Sokol“

v Bužetu, Istra.

637-1

Plača po dogovoru. Solisti na

kraljini rog ali euphonisti imajo prednost.

Informacije daje in sprejema po-

nudbe: Glasbeno društvo „Sokol“

v Bužetu, Istra.